

Ο Αρχιεπίσκοπος Αλβανίας Ιωάννης στο Διεθνές Συνέδριο για τον μακαριστό Αρχιεπίσκοπο Αναστάσιο: Στο επίκεντρο η προσφορά και η παρακαταθήκη

[Αυτοκέφαλες Εκκλησίες](#) / [Εκκλησία της Αλβανίας](#)

Με την Τελετή Έναρξης ξεκίνησαν το απόγευμα της Πέμπτης 22 Ιανουαρίου 2026, στα [Τίρανα](#) οι εργασίες του Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου στη μνήμη του μακαριστού [Αρχιεπισκόπου Αλβανίας κυρού Αναστασίου](#) με θέμα: «*Η μεγαλοσύνη στο να πράττει και να διδάσκει*» (Ματθ. 5:19) και με αφορμή τη συμπλήρωση ενός έτους από την κοίμησή του.

Το Συνέδριο τελεί υπό την αιγίδα του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Τιράνων, Δυρραχίου και πάσης Αλβανίας κ.κ. Ιωάννη ο οποίος κήρυξε την έναρξη των εργασιών που πραγματοποιήθηκε στο Πανεπιστημιακό Κολλέγιο «Λόγος».

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΕΠΙΣΗΣ:

[Η Τελετή Έναρξης του Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου στη μνήμη του μακαριστού Αρχιεπισκόπου Αλβανίας Αναστασίου στα Τίρανα \(BINTEO\)](#)

Τη διοργάνωση ανέλαβε το Τμήμα Θεολογίας και Πολιτισμού του Πανεπιστημιακού Κολλεγίου «Λόγος», ενώ στο Συνέδριο θα παρουσιάσουν εισηγήσεις ακαδημαϊκοί, κληρικοί και λαϊκοί από διάφορες χώρες, στην αγγλική γλώσσα πάνω σε τρεις θεματικές ενότητες: α) διαχριστιανική και διαθρησκειακή συνεργασία β) ευαγγελισμός -θεολογική τεκμηρίωση και πράξη, γ) το παράδειγμα της Αλβανίας.

Στην ομιλία του ο Αρχιεπίσκοπος Τιράνων, Δυρραχίου και πάσης Αλβανίας κ.κ. Ιωάννης σκιαγράφησε με λόγο βιωματικό και μέσα από προσωπικές μαρτυρίες το μέγεθος του πολυσχιδούς έργου του μακαριστού Πρωθιεράρχη το οποίο, όπως τόνισε, «όσο περισσότερος χρόνος περνάει, τόσο πιο φανερό γίνεται το μεγαλείο του έργου του».

Ο Αρχιεπίσκοπος κ.κ. Ιωάννης μίλησε όχι μόνο ως θεολόγος μελετητής, αλλά και ως «άμεσος μάρτυρας και συνεργάτης του επί περισσότερα από τριάντα χρόνια», υπογραμμίζοντας ότι «τιμώντας το έργο αυτού του μεγάλου ανθρώπου, τιμούμε τον εαυτό μας, την Εκκλησία μας και τη χώρα μας».

Η «διακονία» ως κλειδί όλης της ζωής και της θεολογίας του

Κεντρικός άξονας της ομιλίας ήταν η έννοια της διακονίας. Ο Αρχιεπίσκοπος κυρός Αναστάσιος, όπως υπενθύμισε, από τη χειροτονία του σε διάκονο το 1960, «έζησε όλη του τη ζωή ως μια διακονία στην υπηρεσία του Θεού και της ανθρωπότητας». Και ο ίδιος συνήθιζε να λέει ότι «ο Χριστιανισμός θεωρεί τη διακονία ως τη βασιλική οδό για την πραγμάτωση του ανθρώπου».

Ο Μακαριώτατος στάθηκε ιδιαίτερα στην άποψη του Αρχιεπισκόπου κυρού Αναστασίου ότι «όλοι πρέπει πάντοτε να είμαστε διάκονοι», μια θέση που, όπως είπε, «δεν είναι απλώς μια ηθική προτροπή, αλλά ένας ριζικός επαναπροσδιορισμός της Ορθόδοξης εκκλησιολογίας»

, με σημείο αναφοράς τον λόγο του Χριστού: «ο Υιός του ανθρώπου δεν ήρθε για να Τον υπηρετήσουν, αλλά για να υπηρετήσει».

Παρουσίασε, μάλιστα, την εξέλιξη αυτής της σκέψης σε τρεις φάσεις: από τη λειτουργική και φιλανθρωπική διακονία των πρώτων δεκαετιών, στο αφρικανικό άνοιγμα όπου η διακονία συνδέθηκε με την κοινωνική δικαιοσύνη και την ολιστική ανάπτυξη, μέχρι την κορύφωσή της στην ανασυγκρότηση της Εκκλησίας της Αλβανίας μετά το 1991.

Ορθοδοξία και παγκοσμιοποίηση: μια «διπλή ερμηνευτική»

Στη συνέχεια, ο Μακαριώτατος αναφέρθηκε στη συμβολή του Αρχιεπισκόπου κυρού βΑναστασίου στον σύγχρονο θεολογικό διάλογο για την παγκοσμιοποίηση, με αιχμή το βιβλίο του «Παγκοσμιότητα και Ορθοδοξία». Εκεί, όπως είπε, ο μακαριστός Αρχιεπίσκοπος διατύπωσε μια «διπλή ερμηνευτική»: αφενός «μια προφητική κριτική στον νεοφιλελεύθερο παγκοσμιοποιημένο κόσμο που μετατρέπει το πρόσωπο σε καταναλωτή», και αφετέρου «μια θεολογική κατάφαση της οικουμενικότητας ως συστατικής διάστασης της Εκκλησίας».

Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στη διάκριση μεταξύ «προσώπου» και «ατόμου», με την επισήμανση ότι «ο άνθρωπος ολοκληρώνεται μόνο ως πρόσωπο, δηλαδή μέσα στη σχέση με τους άλλους, όπου το κέντρο της ύπαρξης δεν είναι πια ο εγωισμός, αλλά η αγάπη για όλους».

Η αναγέννηση της Εκκλησίας της Αλβανίας από τα ερείπια

«Η κορωνίδα του έργου του», όπως χαρακτηριστικά ανέφερε ο Μακαριώτατος, υπήρξε η ανασύσταση της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Αλβανίας. Από την εκλογή του το 1992 «άρχισε η ανάσταση από τα ερείπια». Τα στοιχεία που παρατέθηκαν είναι εντυπωσιακά: περίπου 150 νέοι ναοί, δεκάδες αποκαταστάσεις μνημείων, πάνω από 450 κτιριακά έργα συνολικά, η ίδρυση της Θεολογικής Ακαδημίας «Ανάσταση του Χριστού», σχολείων, νηπιαγωγείων και του Πανεπιστημίου «Λόγος».

Ακόμη ο Μακαριώτατος έκανε αναφορά στο έργο του μακαριστού Αρχιεπισκόπου στον τομέα της υγείας και της κοινωνικής προσφοράς. Όπως είπε, δημιουργήθηκε δίκτυο κλινικών, με κορωνίδα το Διαγνωστικό Κέντρο «Ευαγγελισμός» στα Τίρανα, ενώ το 1999, όταν η Αλβανία δέχτηκε ένα κύμα Κοσοβάρων προσφύγων, η Ορθόδοξη Εκκλησία, με πρωτοβουλία του και υπό την ηγεσία του, οργάνωσε ένα μεγάλο πρόγραμμα στήριξης αξίας άνω των 12 εκατομμυρίων δολαρίων.

«Το πιο λαμπερό μαργαριτάρι» όμως, όπως είπε, είναι ο νέος Καθεδρικός Ναός των Τιράνων, ένα έργο που «μαρτυρεί την αγάπη του για τους ανθρώπους και την σπάνια αφοσίωσή του στην Εκκλησία».

Όχι μόνο κτίρια, αλλά πνεύμα συμφιλίωσης

Πέρα όμως από τα ορατά έργα, ο Αρχιεπίσκοπος κ.κ. Ιωάννης στάθηκε σε κάτι ακόμη βαθύτερο: στη διαμόρφωση ενός ήθους.

«Για εκείνον, τα κτίρια δεν ήταν σκοπός, αλλά μέσο. Χτίστηκαν για τους ανθρώπους και στην υπηρεσία τους». Το κήρυγμά του, είπε, ήταν πάντα «η αγάπη και ο σεβασμός προς κάθε ανθρώπινο ον», ενώ μέσα στην Εκκλησία «διέδωσε πνεύμα συμφιλίωσης και συγχώρεσης».

Σε αυτό το πλαίσιο εντάσσεται και ο καθοριστικός ρόλος του στον διαθρησκευτικό διάλογο. Όπως σημείωσε ο Μακαριώτατος, η φράση του Αρχιεπισκόπου κυρού Αναστασίου, «"το λαδί της θρησκείας δεν πρέπει να χρησιμοποιείται από καμία πλευρά για να πυροδοτεί συγκρούσεις, αλλά για να θεραπεύει πληγές και να γαληνεύει καρδιές", δεν είναι απλώς μια ποιητική μεταφορά, αλλά η σύνοψη ενός ολόκληρου θεολογικού προγράμματος».

Ως ένας από τους Προέδρους του Παγκοσμίου Συμβουλίου Εκκλησιών και πρωταγωνιστής σε διεθνείς διασκέψεις, «πολλές φορές ήταν η δική του παρέμβαση που έκανε δυνατή μια κοινά αποδεκτή λύση»

, πρόσθεσε.

Ένα νεοπατερικό αποτύπωμα και το όραμα για την Ορθοδοξία

Η ομιλία του Μακαριωτάτου έκλεισε με μια συνολική θεώρηση του συγγραφικού και θεολογικού έργου του μακαριστού Αρχιεπισκόπου κυρού Αναστασίου, το οποίο, όπως υποστήριξε, μπορεί να χαρακτηριστεί «νεοπατερικό», γιατί έχει «την ίδια έμπνευση, την ίδια ευθύνη και τον ίδιο στόχο: τη μεταμόρφωση και αποκατάσταση όλης της κτίσης».

«Δεν γνωρίζω άλλον άνθρωπο που να έχει δώσει σε αυτόν τον τόπο τόσα πολλά, χωρίς να ζητήσει τίποτε και χωρίς να πάρει τίποτε», είπε χαρακτηριστικά, υπενθυμίζοντας και την παρηγορητική, σχεδόν παροιμιώδη φράση του μακαριστού: «Ο Θεός δεν θα μας εγκαταλείψει».

Ο Μακαριώτατος αναφέρθηκε στο όραμά του μακαριστού Αρχιεπισκόπου κυρού Αναστασίου για μια Ορθοδοξία «ανοιχτή στην πρόοδο, στην επιστήμη, στην τέχνη και στην τεχνολογία», με θέση «όχι έξω από την ιστορία, αλλά στο κέντρο των κοινωνικών ζυμώσεων». Και κατέληξε με τα δικά του λόγια: «Δεν θέλω θαυμαστές, αλλά συνεργάτες», καλώντας όλους όχι απλώς να τον τιμούν, αλλά να συνεχίσουν το έργο του.

Το Συνέδριο θα ολοκληρωθεί την Κυριακή 25 Ιανουαρίου 2026 με Αρχιερατική Θεία Λειτουργία, Μνημόσυνο και Τρισάγιο στον τάφο του μακαριστού Αρχιεπισκόπου Αναστασίου στον Καθεδρικό Ναό της Αναστάσεως του Χριστού στα Τίρανα, επισφραγίζοντας έτσι τρεις ημέρες μνήμης, ευγνωμοσύνης και απόδοσης φόρου τιμής σε μια προσωπικότητα που με το έργο της άφησε πίσω της ανεκτίμητη πνευματική κληρονομιά όχι μόνο στην Εκκλησία της Αλβανίας, αλλά και στη σύγχρονη Ορθόδοξη μαρτυρία στον κόσμο.

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΕΠΙΣΗΣ:

[Οικουμενικός Πατριάρχης: Η κληρονομιά του Αρχιεπισκόπου Αναστασίου συνεχίζεται «ως κάλεσμα στο παρόν και το μέλλον της Εκκλησίας»](#)